

باغ‌های شفابخش راهکاری جهت پایداری در اقلیم گرم و خشک

هانیه جاودانی^۱، فاطمه فهندژ سعدی^۲

۱- کارشناسی ارشد معماری، دپارتمان معماری، دانشکده فنی و حرفه ای دختران شیراز (الزهره)، فارس، ایران
Haniyeh.javdani86@gmail.com

۲- دانشجوی کاردانی معماری، دپارتمان معماری، دانشکده فنی و حرفه ای دختران شیراز (الزهره)، فارس، ایران، atenamradm@gmail.com

چکیده

توسعه پایدار، توسعه‌ای است که نیازهای اکنون را به گونه‌ای برآورده نماید که توان نسل‌های بعدی را جهت تأمین نیاز، کاهش ندهد. معماران نیز همسو با سایر دست اندرکاران در پی یافتن راهکارهای جدیدی برای تأمین زندگی مطلوب انسان هستند. بدیهی است که زندگی، کار، تفریح، استراحت و... همه و همه فعالیت‌هایی می‌باشند که در فضاهای طراحی شده توسط معماران صورت پذیرفته و از آنجا که نقاط ضعف و قوت یک ساختمان بر زیست‌بوم جهان تأثیر مستقیم خواهد داشت، وظیفه‌ای بس حساس در این خصوص بر عهده معماران می‌باشد. در مباحث نوین معماری پایدار سعی بر آن است، تا از اثرات منفی معماری جدید بر محیط زیست کاسته شود و در عوض با بکارگیری مواد و مصالح همگون با محیط و طراحی ویژه اقلیمی در مصرف انرژی صرفه جویی به عمل آید.

در این پژوهش که مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای و بهره‌گیری از منابع مکتوب و با رویکرد تحلیلی می‌باشد، با هدف شناخت معماری بومی اقلیم گرم و خشک از منظر پایداری ابتدا به معرفی اجزای معماری بومی اقلیم گرم و خشک پرداخته و سپس به بررسی تاثیرات آن در خلق معماری پایدار با استفاده از عناصر باغ‌های شفابخش پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: باغ شفابخش، معماری پایدار، اقلیم گرم و خشک، پایداری

۱- مقدمه

اصطلاح پایداری (sustainable)، برای نخستین بار در سال ۱۹۸۶ توسط کمیته جهانی گسترش محیط زیست تحت عنوان (رویارویی با نیازهای عصر حاضر بدون به مخاطره انداختن منابع نسل آینده برای مقابله با نیازهایشان) مطرح گردید و هر روز بر ابعاد و دامنه آن افزوده می‌شود تا استراتژی‌های مناسبی پیش روی جهانیان قرار گیرد. پایداری در ساخت و ساز مفهومی قابل توجه است که چنین تعریف می‌شود: مدیریت یک محیط پاک و سالم بر اساس بهره برداری از منابع طبیعی و اصول اکولوژیکی. در این راستا معماران نیز همسو با سایر دست اندرکاران، کاربرد مفاهیم پایداری و توسعه پایدار در معماری را مورد توجه قرار داده و مبحثی به نام معماری پایدار آغاز نموده‌اند. بنابراین ساختمانی پایدار است که کمترین ناسازگاری را با محیط طبیعی پیرامون خود و در پهنه وسیع‌تر با منطقه و جهان دارد. این مورد بسیار قابل توجه است که در ساخت و سازهای امروزی به جایگاه حفاظت محیط زیست و توسعه پایدار نیز توجه گردد. بنابراین تکنیک‌های ساخت و ساز باید به گونه‌ای باشد که استفاده معقول از منابع انرژی طبیعی و مدیریت مناسب ساختمان‌سازی